

TÜRK TIBBINİN GELECEĞİ.

Normurodova Munisa İşmurad kızı

*Toshken Tıp Akademisi**Tıp Fakültesi Termez Şubesi 2. sınıf öğrencisi.*

Soyut. *Bu makalede dünyanın gelişmekte olan ülkelerinden biri olan Türkiye'de tıp sisteminin gelişimi ve geleceği anlatılmaktadır.*

Anahtar kelimeler. *Türkiye, hasta, tıp, tıbbi bakım, klinik, altyapı, yabancı hasta, batı tıbbı.*

Gelişmiş ülkelerde artan tedavi maliyetleri, hastaların yeni fikirlerini ortaya çıkmasına yol açmıştır: Bunlar uygun fiyatlarla yüksek kalitede tıbbi bakım sağlamak ve turizm hizmetlerinin ek faydalarını sağlamaktır. Türkiye ise dünya standartlarında tıbbi hizmetlerin mevcut olması nedeniyle tıbbi destinasyonlar için bir seçimdir. Ayrıca medikal turistlerin yanı sıra beş yıldızlı oteller de paketlerinde termal spa ve wellness hizmetlerinden yararlanabiliyor. Çoğu ülkede olduğu gibi Türkiye'de de sağlık hizmetleri hem kamu hem de özel sağlık hizmetleridir. Türk devleti bu fikirleri başarılı bir şekilde kullanmayı başarmış ve son on yılda hükümet ve özel yatırımcıların desteğiyle, batı tıbbının en iyi başarılarını ve deneyimlerini kullanarak, aynı zamanda mali açıdan uygun fiyatlı, yenilikçi, yüksek teknoloji tıp endüstrisi kurmuştur. Ayrıca Türkiye, yabancı hastaların seyahat etmesini ve ülkeye gelmesini kolaylaştıran gelişmiş bir turizm altyapısına sahiptir. 2005 yılında uluslararası medikal turizmi geliştirmek ve yabancı hastalara destek sağlamak amacıyla Türk Medikal Turizm Derneği (TTSU) kuruldu. Bugün TTSU, sadece Türkiye'de değil dünyada da kamu hastaneleri, özel klinikler, termal ve medikal SPA merkezleri, oteller, seyahat acentaları, wellness kompleksleri, yardımcı tesisler olmak üzere 375 üyesi bulunan sağlık alanında büyük bir dernektir. Aynı zamanda dünyanın 90 ülkesinde 161 temsilcilik ağını da içermektedir. Gelişmiş altyapısı ve tıbbi hizmetlerin kalite ve maliyet arasındaki benzersiz ilişkisi sayesinde her yıl dünyanın her yerinden yaklaşık 1 milyon kişi muayene ve tedavi için Türkiye'yi ziyaret ediyor. Bu da şaşırtıcı bir durum değil. Çünkü Türkiye tıp alanında Avrupa'nın ve dünyanın önde gelen diğer ülkeleri ile aynı düzeyde gelişmiş durumda. Pek çok doktorun Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde uzun yıllara dayanan deneyimi vardır. Aynı zamanda Türkiye'de tıbbi hizmetlerin maliyeti Batı Avrupa, Amerika ve İsrail'e göre daha ucuzdur. Türkiye'deki iyi klinikler, hastalara yönelik en yüksek

uluslararası tıbbi hizmet standartlarına (JCI ve TEMOS International) göre sertifikalandırılmıştır.

Başka bir ülkeye seyahat etmeden veya başka bir ülkede yaşamadan önce, herhangi bir acil durum için polis yardım hattı, acil durum hizmetleri vb. gibi iletişim numaralarının bir listesini bulundurmak önemlidir. Türkiye'de acil bir durum için 112'yi arayın. Mürettebat, bulunduğunuz konumla birlikte durumunuzu anında tespit edecek ve sizi en yakın kamu veya özel tıp merkezine götürecektir. Ambulansın beklenenden uzun sürmesi durumunda taksiye binmek daha iyidir.

Özel bir hastanede tedavi olmak istiyorsanız dediklerini yapıp hastaneye fatura kesecekler. Ancak mürettebat, kamu sağlık hizmetlerinden yararlanmaya uygun olmadıkları için turistleri, özellikle de yabancıları her zaman özel bir hastaneye götürüyorlar.

Hastaneye vardığınızda, kamu tarafından finanse edilen sağlık hizmetlerine uygunluğunuzu göstermeniz istenecektir.

Gerekli kanıtları sunmadığınız takdirde özel hasta muamelesi göreceksiniz. Hastane ayrıca depozito veya kredi kartı ekstresi talep etmektedir. Ancak iş çok önemliyse bu gerçekleşmeyecektir. Bu gibi durumlarda hastanın tedavisi önceliklidir.

Küçük acil durumlar için hemen hemen her caddede "Eczane" adında bir Türk eczanesi bulunmaktadır. Bu eczaneler devlet hastanesinden çok daha iyi, özel doktordan çok daha ucuza tıbbi çözümler sunuyor. Bu eczanelerde oldukça parlak ve canlı bir yeşil çarpı işareti bulunmaktadır. Şu anda Türkiye yakın gelecekte Avrupa Birliği'ne katılmanın bir yolunu buluyor. Bu koordinasyon için kamu ve özel sağlık kuruluşları nitelik ve nicelik olarak uluslararası standartları yakalamaya çalışmaktadır. Bu göstergelerin kontrol edilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından sürekli olarak denetimler yapılmaktadır. Türkiye Sağlık Bakanlığı, Türk tabip birlikleriyle birlikte hastaneler, klinikler, tıbbi tesisler, doktorlar ve hemşireler tarafından kullanılacak yerel standartlar ve kılavuzlar oluşturmuştur. Türkiye'deki hastanelerin yüzde 55'i Sağlık Bakanlığı tarafından yönetiliyor, geri kalanı ise üniversitelere, özel şirketlere ve tanınmış yabancı kuruluşlara ait. JCI (Uluslararası Ortak Komisyon), ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü), JACHO (Sağlık Kuruluşlarının Akreditasyonu Ortak Komisyonu) dahil olmak üzere, Batılı tıp grup ve kurumlarına ait birçok uluslararası akredite hastane bulunmaktadır.

Türkiye'de sağlık turizminin artıları ve eksileri nelerdir?

• Gelir: Şu anda Türkiye sağlık turizminden yıllık 100 milyar dolar gelir elde ediyor. Araştırmaya göre medikal turist sayısı 4 milyon hasta artacak ve gelirler 2 milyar 20 milyar dolara ulaşacak.

• Uluslararası Akredite Hastaneler: Türkiye, en fazla JCI (Joint Commission International) akreditasyonuna sahip hastaneye sahiptir. İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Bursa, Kocaeli ve Adana'da 50 JCI akredite hastanesi bulunmaktadır. Bu hastaneler, AB ülkelerine eşdeğer uluslararası standartlara uygun tıbbi olanaklar sunmaktadır. Ayrıca bazı hastanelerin John Hopkins Enstitüsü, Harvard Tıp Merkezi vb. gibi üst düzey kurumlarla bağlantıları vardır.

• Daha kısa bekleme süreleri: Batı ülkelerinde karmaşık cerrahi prosedürler için ortalama bekleme süreleri AB ve ABD'ye göre daha uzundur. Örneğin diz ameliyatı için AB ve ABD'de ortalama bekleme süresi 18 ay iken Türkiye'de cerrahi tedavi için bu süre sadece iki hafta sürüyor.

• Büyüme hızı: Kültür ve Turizm Bakanlığı'na göre son 10 yılda yabancı turist sayısında yüzde 30'a varan artış yaşandı. Bu da Türkiye'yi ilk 10 tıp merkezi arasına soktu.

• Tıbbi Tatiller: Avrupa, Asya ve Orta Doğu'nun kavşağında bulunan Türkiye, Boğaz gezisi, Topkapı Sarayı, Galata Kulesi ve daha fazlası dahil olmak üzere görülecek birçok destinasyon sunmaktadır. Bu da insanların cerrahi tedaviyle birlikte Türkiye'yi keşfetmesine neden oluyor.

• Rekabetçi fiyatlar: Daha önce tartışıldığı gibi ortalama tedavi maliyeti AB, İngiltere, ABD, İtalya, Avusturya, İrlanda ve diğer batı ülkelerine göre yüzde 50-60 daha azdır.

• Türk kültürü ve misafirperverliği: Türkiye, Doğu ile Batı arasında geçiş kapısı olmuştur. Türk halkının sıcak misafirperverliği bilinmektedir.

• Türk Hava Yolları: Türkiye'ye giden ve Türkiye'den gelen tüm havayollarının mevcut olması nedeniyle Türkiye kolay bir ülkedir. Türk havayolları ağırlıklı olarak Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin beş büyük uluslararası havalimanına her gün 300'ün üzerinde uçuş gerçekleştiriliyor.

Diğer ülkeler gibi Türkiye'de de medikal turizmin olumlu yönleri var ve bunlar:

• Dil eksikliği: İngilizce uluslararası bir dil olduğundan, Türk hastanelerindeki sağlık personeli İngilizce konuşma becerisine sahip değildir.

• Tıbbi kayıtlar ve belgeler: Medikal turistlere verilen belgelerin kaydını tutmayan bazı hastaneler bulunmaktadır.

Doktorlar ve hemşireler de dahil olmak üzere sağlık personelinin çoğu, Türk Tabipleri Birliği'nin yanı sıra Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği, Türk Kalp Damar Cerrahisi Derneği ve diğer dernekler gibi kendi uzmanlık alanlarındaki dernekler tarafından sertifikalandırılmıştır.

Genel sağlık sigortası sisteminde Türkiye evrensel tıbbi bakıma sahiptir. Bu sistemde, Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) kayıtlı vatandaşlar, yalnızca Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı hastanelerde ücretsiz tedavi görüyor.

Türkiye'de yasal olarak çalışan ve sosyal güvenlik sistemine katkı sağlayan veya eşi Türk olan yabancılar SGK kapsamında tedaviden faydalanabilmektedir.

REFERANSLAR:

1. ^osimov A. Açıklamalı tıbbi terimler sözlüğü. Cilt I. - Tařkent, 2004.
2. Rusça-Latin-Özbekçe tıbbi terimler sözlüđü. - Tařkent: Kamalak - Khazina, 1996. 527s.
3. Khaydarova N. A., Islamov B. Belirli Amaçlar İçin İngilizce đretiminin önemi ve Kökeni // Dostizheniya nauki i obrazovaniya. - 2017. - Hayır. 5.-S. 46-47.
4. Sayfullayeva R.R., Gaybullayeva N.I. zbek dilinde tıbbi rtmecelerin yapısal gruplarının sınıflandırılması // Uluslararası Kontrol ve Otomasyon Dergisi. - 2020. -T. 13. - hayır. 1s. - S. 115.